

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. november 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Lea Elkjær Tarpgård
Sagsnr.: 2023-06827
Dok.: 3005499

Besvarelse af spørgsmål nr. 11 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 11 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 11 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere indlægget »To mænd dømt for voldtægt begået på gaden i Herning«, politi.dk, den 3. oktober 2023, herunder sætningen: »En 36-årig mand blev tirsdag idømt fire års ubetinget fængsel, og en 27-årig mand blev idømt to år og seks måneders ubetinget fængsel for voldtægt af en kvinde i Herning i januar måned«, og vil ministeren på baggrund heraf redegøre for sagen, herunder for de tiltaltes nationalitet, opholds- og forsørgelsesgrundlag, samt for om de tiltalte, hvis dommen stadfæstes i landsretten, som altovervejende hovedregel skal afsone i et åbent fængsel, om de kan blive prøveløsladt allerede efter 2/3 af afsoningen, og vil ministeren i bekræftende fald tilkendegive, om ministeren er enig i, at overfaldsvoldtægt eller voksen voldtægt af et barn skal udløse en mindstestraf på 5 års ubetinget fængsel afsonet i et lukket fængsel uden mulighed for prøveløsladelse før tid, og hurtigst muligt fremsætte et lovforslag herom?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har anmodet Statsadvokaten i Viborg om en udtalelse. Statsadvokaten har anmodet Midt- og Vestjyllands Politi om en udtalelse.

Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at sagen vedrører to tiltalte (T1 og T2). T1 er tiltalt for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, og medvirken til forsøg på voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, jf. § 21, jf. § 23. T2 er tiltalt for medvirken til voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, jf. § 23, og forsøg på voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1, jf. § 21. Der er under sagen nedlagt påstand om udvisning af begge tiltalte.

T1 blev ved Retten i Herning den 3. oktober 2023 idømt 4 års fængsel. T2 blev idømt 2 år og 6 måneders fængsel. Begge tiltalte blev udvist af Danmark med indrejseforbud for bestandig. Begge tiltalte ankede dommen med påstand om frifindelse.

Statsadvokaten har efterfølgende anket dommen for så vidt angår begge tiltalte.

Sagen verserer således ved domstolene.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der har oplyst følgende:

”T1, der er statsborger i Syrien, blev meddelt opholdstilladelse i Danmark den 4. august 2023 efter udlændingelovens § 7, stk. 1 (asyl – konventionsstatus) frem til den 4. august 2025.

T2, der også er statsborger i Syrien, søgte om asyl i Danmark den 3. oktober 2022. Pr. 9. oktober 2023 verserer sagen fortsat i Udlændingestyrelsen.”

Endvidere har Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Beskæftigelsesministeriet, der har oplyst følgende:

”Det har ikke været muligt at fremfinde oplysninger om udbetaling af offentlige forsørgelsesydelse for de to dømte personer”.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endelig indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Som det også fremgår af justitsministerens besvarelse af 21. august 2023 af spørgsmål nr. 986 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, anbringes seksualdømte, herunder voldtægtsdømte (med en dom på mere end 3 måneders fængsel og op til 5 års fængsel), som hovedregel indledningsvis i visitations- og observationsafdelingen i Herstedvester Fængsel.

Efter endt visitation træffer Kriminalforsorgen Sjælland, som Herstedvester Fængsel organisatorisk hører under, afgørelse om, hvorvidt den dømte skal fortsætte strafudståelsen i åbent eller lukket fængsel. Ved afgørelsen lægges der bl.a. vægt på oplysningerne om den dømte, kriminalitetens art, omstændighederne ved kriminaliteten samt risikoen for undvigelse, herunder om den dømte er dømt til udvisning, og om der på den baggrund vurderes at være risiko for undvigelse. Nogle seksualdømte placeres herefter i lukket fængsel, f.eks. Herstedvester Fængsel, eller i et åbent fængsel, Herstedvester Fængsels åbne fængselsafdeling eller Nr. Snede Fængsel, hvor der er uddannet personale med speciale i seksualforbrydere.

Personer dømt for voldtægt, hvor straffen er 5 års fængsel eller mere, vil som hovedregel blive anbragt i lukket fængsel.

2. Det følger af straffelovens § 38, stk. 1, at når to tredjedele af straffen, dog mindst 2 måneder, er udstået, afgør justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve. Prøveløsladelse i medfør af straffelovens § 38, stk. 1, er forudsat som et regelmæssigt led i fuldbyrdelse af fængselsstraffe på 2 måneder og derover.

Ifølge straffelovens § 38, stk. 4, er det en forudsætning for løsladelse på prøve, at den dømtes forhold ikke gør løsladelse utilrådelig, at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de vilkår for løsladelsen, som fastsættes, herunder eventuelt vilkår om i hele prøvetiden eller dele af denne at være undergivet tilsyn, jf. straffelovens § 39, stk. 2.

At den dømtes forhold ikke må gøre prøveløsladelsen utilrådelig indebærer, at der ikke må foreligge en væsentlig risiko for recidiv til ikke-bagatelagtig kriminalitet, som ikke formodes at kunne begrænses ved tilsyn og eventuelle særvilkår. Om kriminaliteten kan betragtes som bagatelagtig beror på en konkret vurdering. I denne vurdering indgår kriminalitetens art, tidligere kriminalitet og den indsattes personlige forhold. Længden af den straf, som kan idømmes, vil ikke i sig selv være afgørende for, om kriminaliteten kan betragtes som bagatelagtig, men vil sammen med kriminalitetens art være et moment, der indgår i vurderingen.

Afgørelse om prøveløsladelse træffes i alle tilfælde ud fra en konkret og aktuel utilrådelighedsvurdering, hvor der tages stilling til, hvor stor vægt de forskellige omstændigheder skal tillægges i den aktuelle sag. Der henvises i øvrigt til pkt. 6-12 i løsladelsesvejledningen, hvor den administrative praksis på området er nærmere beskrevet.

For så vidt angår seksualkriminelle bemærkes, at der hyppigt vil være behov for at fastsætte vilkår om fortsat behandling. Vil en seksualkriminell ikke acceptere et relevant vilkår om i prøvetiden at fortsætte en påbegyndt psykiatrisk behandling, eventuelt kombineret med kønsdriftsdæmpende medicin, vil dette i højere grad end sædvanligt medføre, at der gives afslag på prøveløsladelse. Der henvises til pkt. 44 i løsladelsesvejledningen.

3. Løsladelse på prøve kan ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst to måneder, jf. straffelovens § 38, stk. 2. Det kan for eksempel være tilfældet ved udvisningsdømte, der er udvist med et tidsbegrænset

indrejseforbud eller er udvist med indrejseforbud gældende for bestandig.

Det er dog for det første en forudsætning for prøveløsladelse af udvisningsdømte efter afsoning af halvdelen af straffen, at den dømte i øvrigt vil kunne løslades på prøve i henhold til straffelovens § 38, stk. 1, hvilket betyder, at prøveløsladelse ikke må skønnes utilrådelig.

Det er for det andet en forudsætning for prøveløsladelse af udvisningsdømte efter afsoning af halvdelen af straffen, at den pågældendes udvisning kan gennemføres umiddelbart efter prøveløsladelsen. Hvis den indsatte har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i Danmark, og den indsatte efter udlændingeloven har ret til at opholde sig her i landet, mens ansøgningen om opholdstilladelse behandles, er der tale om en retlig hindring, som vil være til hinder for udvisningens gennemførelse og dermed for prøveløsladelse efter afsoning af halvdelen af straffen. Foreligger en sådan retlig hindring for at gennemføre udvisningen fortsat, når den indsatte har udstået to tredjedele af straffetiden, men er betingelserne for løsladelse efter straffelovens § 38, stk. 1, til stede, vil prøveløsladelse efter denne bestemmelse kunne ske på dette tidspunkt.

Det gælder i øvrigt, at der kan ske prøveløsladelse af udenlandske indsatte, som skal udvises med indrejseforbud, mod udlændingens eget ønske (tvangsprøveløsladelse) efter udståelse af halvdelen af straffen, forudsat at prøveløsladelsen ikke skønnes utilrådelig, og at udvisningen kan effektueres umiddelbart efter prøveløsladelsen.”

Det fremgår af regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, at regeringen vil gennemføre en strafreform, hvor der sættes hårdere og mere konsekvent ind over for bl.a. alvorlig personfarlig kriminalitet, herunder vold og voldtægt.

Regeringen vil som en del af strafreformen investere i en styrkelse af straffesagskæden. Det må ikke være kapaciteten i det strafferetlige system, der afgør, hvilken retspolitik der kan føres i Danmark. Alvorlig personfarlig kriminalitet, herunder voldtægt, vil være ét af de områder, hvor vi skal sikre, at straffen står mål med forbrydelsens grovhed.

Det fremgår desuden af regeringsgrundlaget, at voldtægtsdømte ikke skal kunne afsone en dom for voldtægt med fodlænke. Regeringen ønsker på denne måde at sikre, at afsoningsformen for voldtægtsdømte i højere grad

afspejler forbrydelsens alvor. Der er på den baggrund udarbejdet et lovforslag, som blev fremsat i Folketingets åbningsuge.